

Bemesting van zomer- en herfstteelten bloemkool en prei

Bloemkool en prei vallen binnen het huidige Mestdecreet onder groenten groep I, de groenten met een hoge stikstofbehoefte- en opname. Voor bloemkool start de opnamepiek één maand na het planten. Voor prei is dit zelfs na twee maanden. Dit zorgt voor de nodige uitdaging om in deze teelten te eindigen met een gunstige hoeveelheid reststikstof, het vakkundig inzetten van de nodige bemesting is noodzakelijk. Gefractioneerd bemesten op basis van een bemestingsadvies op het juiste tijdstip is hier alvast de kernboodschap.

Ellen Goovaerts, Anneline Brouckaerts en Brecht Catteeuw, B3W

Plaats de bemesting gefractioneerd

Zomer- en herfstprei hebben een stikstofbehoefte van 215 kg N/ha. Voor bloemkool liggen de opnamecijfers iets hoger, tot 240 kg N/ha. Industrierassen

zoals Moby Dick, David en Giewont nemen zelfs respectievelijk 260, 310 en 320 kg N/ha op. Tijdens de eerste teeltperiode blijft de opname beperkt tot 30 kg N/ha.

De volledige behoefte invullen bij het

planten geeft dus het mogelijke risico op uitspoeling. Werken met een verlaagde basisbemesting en corrigeren met een lage bijbemesting is een betere praktijk. De basisbemesting uitsluitend afstemmen op de behoefte bij de aanvang van de teelt zou onvoldoende zijn. In de bodem moet een buffer worden voorzien om stresssituaties te vermijden. Deze hoeveelheid noemen we de latente stikstof, in combinatie met de stikstofopname tijdens de eerste teeltperiode vormt het de basisbemesting. Voor prei bedraagt deze 120-150 kg N/ha. Voor bloemkool mag je deze verhogen tot 180 kg N/ha. Naast een verlaagde basisgift kan je het risico op uitspoeling verder verkleinen door te kiezen voor een traagwerkende ammoniumhoudende meststof, eventueel gecombineerd met een nitrificatieremmer.

Voor teelten gepland vanaf april is het interessant om deze startbemesting af te stemmen op een stikstofstaal. Effecten van bijvoorbeeld een ondergewerkte groenbedekker, organische bemesting of de bodemmineralisatie kunnen zo beter worden ingeschat. Hierdoor verklein je de kans om de startbemesting te overschatten, waardoor je niet meer kan corrigeren met een bijbemesting.

Bijbemesting: wat, wanneer en hoe?

Figuur 1 toont de opnamecurves voor zomer- en herfstteelten bloemkool en prei. Vlak voor het stijgende gedeelte van de curves zijn belangrijke momenten voor het plaatsen van een bijbemesting. Voor de meeste preiteelten is dit zeven weken na het planten. De wekelijkse stikstofopname stijgt dan naar 20 tot 40 kg N/ha. Voor bloemkoolen start de stikstofpiek vier weken na het planten. Wekelijks wordt er dan ongeveer 40 kg N/ha opgenomen. Neem dus op deze belangrijke momenten een stikstofstaal. De verplichte staalnames in het kader van het Mest-

Tabel 1. Nutriëntenbehoefte van prei en bloemkool

Nutriënt	Behoeftte kg/ha Bloemkool	Behoeftte kg/ha Prei
N	225-320	275
P ₂ O ₅	70	35-100
K ₂ O	250-300	200-250
MgO	50	30
S	125	60
Na	15-60	

decreet kan je onder andere op deze momenten zeer zinvol inzetten. Op basis van de gemeten bodemvoorraad kan een geschikt bijbemestingadvies worden geformuleerd.

Voor de bijbemesting kies je wel best voor een snelwerkende meststof zoals kalkammonsalpeter. Geef deze bijbemesting eventueel gecombineerd tijdens het schoffelen of bij het aanaarden van de prei.

Bladvoeding hulpmiddel voor late bijbemesting

Bijbemestingen met bladvoeding winnen aan populariteit. Het grote voordeel bestaat uit de betere dosering met beperkte stikstofgiften. In het najaar voorkom je bovendien een extra bodembewerking, wat kan resulteren

in een oncontroleerbare stikstofboost. In het ADLO-project N-fit worden bijbemestingen met bladvoeding getest om de mogelijke meerwaarde van deze producten verder te motiveren. Ook op het overtuigingsveld bij Karel Bos-schaerts in Putte werden verschillende bladvoedingen naast elkaar gedemonstreerd.

Bemesting is meer dan alleen stikstof

Bloemkool en prei hebben meer nodig dan alleen een stikstofbemesting. Welke elementen je extra aan je bodem moet toedienen, dat stem je best af op een volledige bouwvooranalyse. Hierbij is een goede pH het belangrijkste uitgangspunt naar de beschikbaarheid van de elementen toe. Tabel 1 toont de totale nutriëntenbehoefte van bloemkool en prei. Dit is de behoefte. Op basis van een bouwvoorontleding weet je de juiste bemestingsdosis.

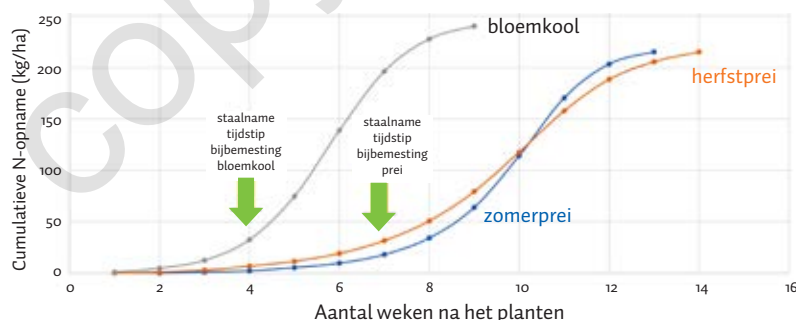
Oogstresten, een niet te onderschatten stikstofbron

Na de oogst van bloemkool en prei blijven er oogstresten achter. Deze vormen een belangrijke, niet te onderschatten bron van stikstof voor de volgteelt. Voor oogstresten van bloemkolen voor de versmarkt bedraagt de stikstofleve-

ring voor de volgteelt minstens 50 kg N/ha. Voor industriekolen gaat dit zelfs tot 80 kg N/ha. Stikstoflevering uit oogstresten van prei variëren van 25 tot 50 kg N/ha. Neem je een staal voor een volgteelt, geef dan zeker een inschatting van de hoeveelheden oogstresten en het tijdstip van onderwerken mee aan je staalnemer. Komen de oogstresten vrij in het najaar? Probeer de stikstofvrijstelling op te vangen met een groenbedekker. In een teeltrotatie met kolen vermijd je wel beter gele mosterd in het kader van knolvoetaantasting. ■

i Voor meer info over optimale bemesting kan je steeds terecht op www.b3w.vlaanderen.be. Zit je met verdere vragen over dit onderwerp, neem dan zeker contact op met ellen.goovaerts@b3w.vlaanderen.be.

Figuur 1. Opnamecurves voor zomer- en herfstteelten bloemkool en prei

Tijdens het schoffelen is een goed moment om eventuele bijbemesting toe te passen. Voor het thematisch uitwisselingsmoment werd bladvoeding toegediend bij de gastheer.

Wie is B3W?

Dertien Vlaamse praktijk- en onderzoekscentra zetten hun schouders onder de Begeleidingsdienst voor een Betere Bodem- en Waterkwaliteit (B3W). Samen beheren ze het kennisnetwerk en vertalen ze die kennis naar direct toepasbare richtlijnen en handvaten voor land- en tuinbouwers in functie van een oordeelkundige bemesting en een geïntegreerd bodembeheer. In elk deel van Vlaanderen kan B3W begeleiders inzetten met kennis van het specifieke terrein en de aanwezige sectoren en teelten. Ze hebben uitgebreide ervaring in het begeleiden van land- en tuinbouwers en het demonstreren van goede praktijken; Er is ook academische expertise in het consortium aanwezig, waardoor de B3W-werking continu gevoed wordt met de laatste wetenschappelijke inzichten rond duurzaam bodem- en nutriëntenbeheer.